

Bruxelles, 6 iunie 2025
(OR. en)

9982/25

**Dosar interinstituțional:
2025/0141 (NLE)**

**ECOFIN 725
UEM 248
FIN 643
ECB**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	27 mai 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 310 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU NextGenerationEU - Calea către 2026

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 310 final.

Anexă: COM(2025) 310 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 4.6.2025
COM(2025) 310 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

NextGenerationEU - Calea către 2026

În contextul în care rămâne un an și jumătate pentru a finaliza cu succes Mecanismul de redresare și reziliență (MRR), prezenta comunicare face bilanțul punerii în aplicare a acestui instrument temporar unic și abordează perspectiva încheierii sale la sfârșitul anului 2026.

În comunicare se sintetizează mai întâi principalele rezultate obținute de MRR și se face bilanțul punerii în aplicare globale până în prezent. Se reamintesc apoi cadrul juridic aplicabil și termenele relevante, împreună cu implicațiile operaționale ale acestora în ceea ce privește depunerea cererilor de plată, furnizarea de dovezi, procedura de suspendare a plăților și revizuirea planurilor de redresare și reziliență (PRR). Pentru a maximiza rezultatele în pofida întârzierilor și a apropierei de sfârșit a mecanismului, statelor membre li se oferă orientări în ceea ce privește modalitățile de raționalizare suplimentară a planurilor lor de redresare și reziliență, opțiunile care trebuie luate în considerare la revizuirea acestora și modalitățile de planificare în avans pentru depunerea ultimelor cereri de plată în 2026.

1. MRR ADUCE REZULTATE CONCRETE PE TEREN

1.1. O reacție rapidă la pandemie, cu efecte durabile în materie de creștere

Mecanismul de redresare și reziliență a schimbat în mod considerabil răspunsul Europei la impactul pandemiei de COVID-19. Anunțarea sa în 2020, ca element central al NextGenerationEU (NGEU), a evidențiat angajamentul Uniunii față de o acțiune cuprinzătoare și orientată spre viitor pentru redresarea rapidă și durabilă în urma efectelor dramatice ale pandemiei. Primele efecte au fost imediate: piețele și investitorii au răspuns pozitiv, spreadurile randamentelor obligațiunilor suverane s-au redus, iar stabilitatea financiară a fost consolidată, stabilizându-se astfel condițiile economice și sociale pentru cetățenii și întreprinderile din UE ⁽¹⁾.

Sprrijinul oferit de MRR a alimentat redresarea Europei. Prefinanțarea ⁽²⁾ din MRR a oferit rapid sprijin financiar statelor membre. Spre deosebire de crizele anterioare, care au condus la o scădere bruscă a investițiilor publice în UE, investițiile publice au fost menținute în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. Se preconizează că acestea vor crește de la 3,2 % din PIB în 2019 la 3,8 % din PIB în 2025, urmând să se stabilizeze în 2026 ⁽³⁾. O parte semnificativă a acestei creșteri este legată de investițiile finanțate din MRR și din alte fonduri ale UE. Se preconizează că impactul asupra creșterii PIB-ului va fi de lungă durată. Simulările pe bază de modele sugerează că numai investițiile NGEU, fără a lua în considerare impactul reformelor, ar putea mări PIB-ul UE cu 1,4 % în 2026 ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Evaluarea la jumătatea perioadei a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR), 2024; [*Insights from the Recovery and Resilience Facility: The Business Perspective*](#)(Învățămintele privind Mecanismul de redresare și reziliență: Perspectiva întreprinderilor) – Comisia Europeană

⁽²⁾ Aproape 57 de miliarde EUR au fost plătite cu titlu de prefinanțare în perioada august 2021-ianuarie 2022. Acest lucru a contribuit la atenuarea impactului pe termen scurt al crizei asupra bugetelor statelor membre.

⁽³⁾ Previiziunile economice din primăvara anului 2025: [*Previiziuni economice europene.Primăvara anului 2025*](#)

⁽⁴⁾ Evaluarea la jumătatea perioadei a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR), 2024.

Combinarea reformelor și a investițiilor în cadrul unui plan cuprinzător a fost una dintre cele mai eficace caracteristici ale MRR. Reformele, adesea concentrate la începutul perioadei în planurile de redresare și reziliență, au îmbunătățit condițiile-cadru în statele membre și au pregătit terenul pentru ca investițiile aferente să fie mai eficace. În plus, MRR a încurajat punerea în aplicare a reformelor structurale preconizate de mult timp în cadrul recomandărilor specifice fiecărei țări în contextul semestrului european. În general, punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări s-a accelerat. Statele membre au abordat provocări de lungă durată, reflectând, de asemenea, priorități comune ale UE ⁽⁵⁾.

MRR este finanțat prin împrumuturi comune ale UE la o scară fără precedent. Emisiunile UE beneficiază de un rating de credit foarte ridicat, care le permite, de asemenea, statelor membre să primească împrumuturi în cadrul MRR în condiții favorabile atât în ceea ce privește ratele dobânzii, cât și durata. Împrumuturile UE sunt garantate de bugetul UE, sunt apreciate de investitori și au creat un volum mare de active exprimate în euro care oferă o valoare de referință importantă pentru piețele financiare europene și consolidează poziția monedei euro pe piețele internaționale.

1.2. Investițiile și reformele produc rezultate pe teren

Sprijinul oferit de MRR acoperă o gamă largă de domenii de politică, reflectând ambiția instrumentului de a realiza schimbări structurale. MRR este primul instrument bazat pe performanță de această amploare din UE. Plățile către statele membre se efectuează ținând seama de progresele concrete în ceea ce privește reformele și investițiile. Jaloanele și țintele îndeplinite se traduc în beneficii concrete pentru cetățeni și întreprinderi în diferite domenii: de la educație și asistență medicală la energie, infrastructura de transport, mediul de afaceri, serviciile publice digitale, politicile de ocupare a forței de muncă, statul de drept sau cercetarea și inovarea. Obiectivele de politică au avut un rol esențial în orientarea reformelor și a investițiilor conform priorităților UE. Planurile statelor membre au depășit țintele de a aloca 20 % și, respectiv, 37 % din fonduri pentru obiectivele digitale și climatice. Pentru MRR în ansamblu, cheltuielile estimate legate de climă se ridică la aproximativ 42 %, iar unele state membre au dedicat peste 50 % din planul lor total tranziției verzi a UE.

Având în vedere integrarea economică profundă a economiilor UE, beneficiile fiecărui plan de redresare și reziliență se extind cu mult dincolo de frontierele naționale. Creșterea cererii determinată de MRR într-un sector conduce la o cerere mai mare de bunuri finale sau intermediare importate din alte state membre, de care beneficiază multe întreprinderi europene. De exemplu, creșterea producției de automobile electrice în Germania sau Franța aduce beneficii producătorilor de componente auto din multe alte state membre. În mod similar, întreprinderile dintr-un stat membru pot fi vizate de măsuri din planul de redresare și reziliență al unei alte țări. De exemplu, planul de redresare și reziliență al Ciprului finanțează construirea a trei rezervoare de apă care au fost produse de o societate austriacă pentru a îmbunătăți securitatea apei în Nicosia și Larnaca (Cipru).

Impactul MRR este vizibil în întreaga UE. Efectele de propagare pot, în unele state membre, să mărească de peste două ori impactul direct al pachetului financiar

⁽⁵⁾ În cursul perioadei de punere în aplicare a planului de redresare și reziliență, ponderea recomandărilor specifice fiecărei țări din perioada 2019-2020 care au atins cel puțin „unele progrese” a crescut de la 52 % în 2021 la 75 % în evaluarea recomandărilor specifice fiecărei țări din 2024.

național al MRR până în 2030 ⁽⁶⁾. Având în vedere amploarea planurilor lor de redresare și reziliență, Italia și Spania se disting ca fiind cei doi beneficiari principali în ceea ce privește creșterea preconizată a PIB-ului. Se preconizează, de asemenea, creșteri semnificative ale PIB-ului pentru Grecia, Polonia, Portugalia și România, determinate în mare măsură de efectele directe ale planurilor lor naționale, și anume o creștere imediată a producției și a ocupării forței de muncă în sectoarele beneficiare, împreună cu creșterea cererii de factori de producție din partea furnizorilor interni. Al treilea beneficiar ca mărime al MRR este Germania, în mare parte datorită efectelor de propagare din planurile altor state membre. În Germania, Austria și Danemarca, efectele de propagare măresc de peste două ori impactul direct al planurilor lor de redresare și reziliență, iar în Țările de Jos, Irlanda și Luxemburg efectele de propagare triplează impactul direct. Beneficiile sunt considerabile și în Belgia, Finlanda și Suedia, unde efectele de propagare aproape dublează impactul direct. În Franța, efectele de propagare sporesc impactul direct cu o valoare egală cu jumătate din pachetul său național. Țările UE care sunt puternic integrate în piața unică beneficiază de cele mai puternice efecte de propagare asupra PIB-ului. Cele mai mari efecte de propagare în raport cu PIB-ul se observă în Slovacia, Slovenia și Cehia, ca urmare a integrării profunde a acestora în lanțurile valorice ale UE.

MRR aduce rezultate acolo unde contează

Economii de 33,4 milioane MWh/an în consumul de energie primară (mai mult decât consumul anual de energie al Danemarcei⁽⁶⁾)

110 655 MW de capacitate operativă suplimentară instalată de energie din surse regenerabile (echivalent cu aproape 20 % din capacitatea instalată de energie eoliană și solară⁽⁷⁾ din 2024)

16,2 milioane de locuințe suplimentare cu acces la rețele de internet de foarte mare capacitate

1,2 milioane de întreprinderi ajutate să dezvolte produse, servicii și procese digitale

29 de milioane de participanți la activități de educație și formare susținute de MRR

1,6 miliarde de utilizatori au beneficiat de servicii digitale publice noi și actualizate

Figura 1: Impactul MRR pe teren ⁽⁷⁾

⁽⁶⁾ Sursă: *Economic impacts of the Recovery and Resilience Facility: new insights at sectoral level and the case of Germany*, Michels et al. (2025).

⁽⁷⁾ Date la 31 decembrie 2024. Sursă: [indicatori comuni](#) și [analize tematice](#). Pentru consumul anual de energie electrică al Danemarcei, a se vedea [Datele Eurostat privind aprovizionarea, transformarea și consumul de energie electrică în 2023](#). Pentru capacitatea instalată de energie eoliană și solară, a se vedea [Wind energy in Europe: 2024 Statistics and the outlook for 2025-2030 – WindEurope](#) și [EU Market Outlook for Solar Power 2024-2028 – SolarPower Europe](#).

MRR stimulează schimbările structurale ⁽⁸⁾

Multe dintre reformele incluse în planurile de redresare și reziliență conduc la îmbunătățiri structurale ale economiilor și societăților statelor membre.

Un sfert dintre reformele din cadrul MRR îmbunătățesc calitatea instituțiilor, un pilon esențial al creșterii pe termen lung. Măsurile respective vizează modernizarea administrației publice, optimizarea sistemelor de impozitare, îmbunătățirea achizițiilor publice și consolidarea cadrelor judiciare, antifraudă și anticorupție.

17 % dintre reformele din cadrul MRR se axează pe îmbunătățirea mediului de afaceri. Este vorba despre reforme care simplifică reglementarea, sprijină cercetarea și dezvoltarea, îmbunătățesc funcționarea pieței financiare și facilitează digitalizarea întreprinderilor.

Multe reforme vizează, de asemenea, îmbunătățirea competențelor și a rezultatelor de pe piața forței de muncă. Printre acestea se numără reforme menite să consolideze sistemele de învățământ, să îmbunătățească funcționarea pieței forței de muncă și să sporească sustenabilitatea sistemelor de securitate socială și de pensii.

Aproximativ două treimi dintre aceste reforme au fost deja puse în aplicare, creând condițiile-cadru adecvate pentru investițiile aferente.

(Sursă: Analiza Comisiei, planurile naționale de redresare și reziliență)

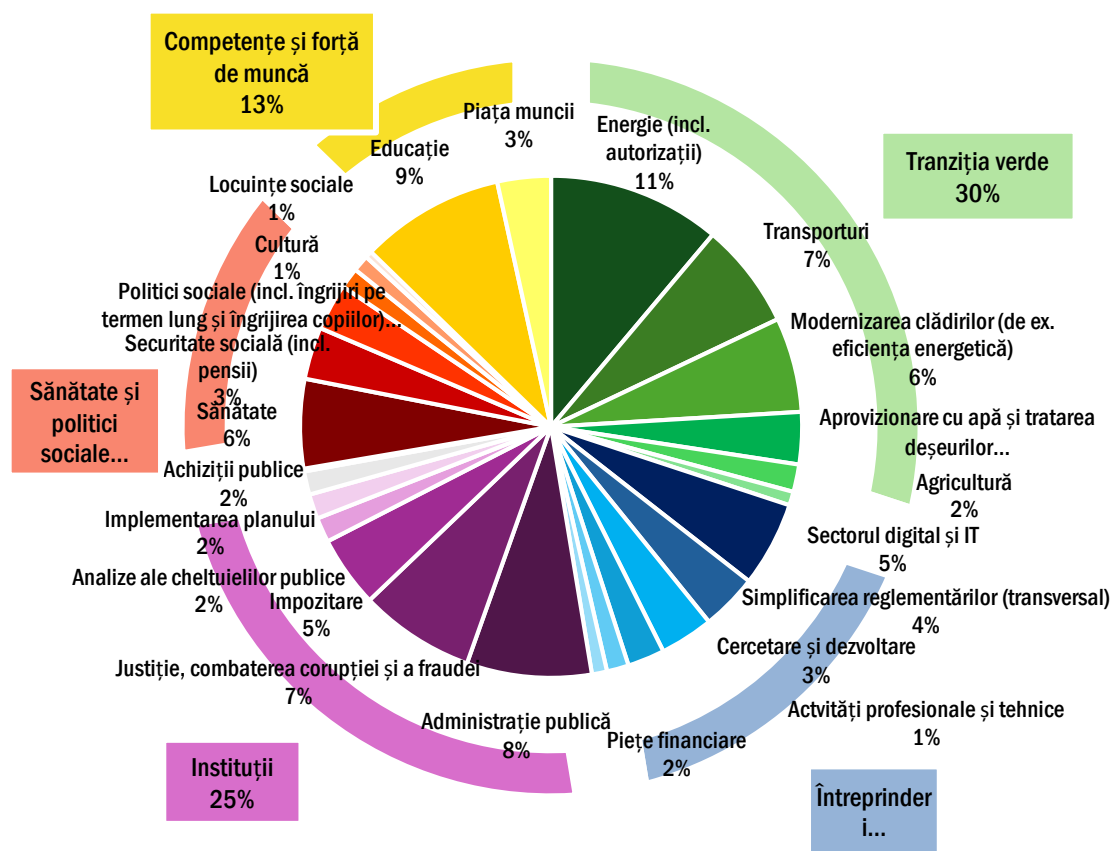

Figura 2: Distribuția în ansamblu a reformelor în funcție de domeniile-cheie de politică, în % din numărul total de reforme (total = 1 131) ⁽⁹⁾

2. TIMPUL RĂMAS PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE ESTE SCURT

2.1. Punerea în aplicare trebuie accelerată în multe state membre

MRR este un instrument temporar, în vigoare până la sfârșitul anului 2026, care a fost instituit pentru a ajuta statele membre să se redreseze în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 și să își îmbunătățească reziliența economiilor. Termenele stricte ale mecanismului reflectă caracterul său temporar și scopul său de a sprijini redresarea în urma pandemiei de COVID-19, elemente care, la rândul lor, stau la baza cheii sale de repartizare. Aceste termene au oferit un stimulent puternic pentru punerea rapidă în aplicare a reformelor și a investițiilor din cadrul planurilor de redresare și reziliență, în conformitate cu obiectivul mecanismului de a stimula o redresare economică și socială rapidă ⁽¹⁰⁾.

În ansamblu, punerea în aplicare și plățile din cadrul MRR au fost rapide, în special în ceea ce privește sprijinul nerambursabil. Acest lucru reflectă rapiditatea punerii în aplicare a reformelor și a investițiilor, pe lângă furnizarea de prefinanțare. Până la sfârșitul lunii mai 2025, plățile ajunseseră la 315 miliarde EUR (49 % din total) pentru atingerea a 2 218 jaloane și ținte legate de un număr de 1 145 de reforme și 1 073 de investiții. În termeni relativi, a fost plătit statelor membre 57 % din sprijinul nerambursabil total și 38 % din sprijinul total sub formă de împrumuturi. A doua cifră de mai sus reflectă, de asemenea, faptul că, la elaborarea planurilor de redresare și reziliență inițiale, statele membre au acordat prioritate granturilor față de plățile sub formă de împrumuturi, iar o mare parte a sprijinului sub formă de împrumuturi a fost adăugată abia prin intermediul capitolelor privind REPowerEU în 2023 ⁽¹¹⁾. Conform evaluării Comisiei, peste 31 % din toate jaloanele și țintele au fost atinse, iar statele membre au raportat încă 21 % ca fiind finalizate.

Totuși, deși s-au înregistrat progrese substanțiale și s-au materializat numeroase povești de succes pe teren, punerea în aplicare trebuie accelerată în majoritatea statelor membre. Mai rămân de plătit aproximativ 335 de miliarde EUR în următorul an și jumătate (aproximativ 154 de miliarde EUR sub formă de granturi și 180 de miliarde EUR sub formă de împrumuturi). În perioada următoare, statele membre mai trebuie să prezinte spre evaluare peste 4 300 de jaloane și ținte (din 7 105).

Încă de la început, punerea în aplicare a tuturor proiectelor finanțate prin MRR se anunța a fi un proces complex, având în vedere dimensiunea finanțării MRR atât în raport cu dimensiunea economiei din principalele țări beneficiare, cât și cu cuantumul finanțării existente din partea UE. Fondurile din MRR s-au adăugat, de asemenea, altor fonduri ale UE, iar alocarea din MRR reprezintă o pondere semnificativă din PIB în multe state membre, ajungând la 16 % pentru Grecia, 13 % pentru Croația și 11 % pentru Spania ⁽¹²⁾. Deși capacitatea administrativă a fost consolidată în multe state

⁽¹⁰⁾ Evaluarea la jumătatea perioadei a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR), 2024.

⁽¹¹⁾ Din totalul sprijinului sub formă de împrumuturi angajat în prezent (291 de miliarde EUR), 125 de miliarde EUR (sau 43 %) au fost solicitate și angajate numai în cursul revizuirilor planurilor de redresare și reziliență din 2023. În consecință, jaloanele, țintele și plățile aferente acestora au fost stabilite în principal pentru a doua jumătate a perioadei MRR.

⁽¹²⁾ Ca pondere din PIB-ul 2024. Majoritatea statelor membre beneficiare s-au redresat puternic după criza provocată de pandemia de COVID-19, inclusiv datorită MRR. Prin urmare, ponderile din PIB-ul din 2024 s-au redus în comparație cu alocările raportate la PIB-ul din 2020, care era anul de referință la instituirea MRR, în 2021.

membre pe parcursul duratei de viață a MRR, inclusiv prin măsurile cuprinse în planuri, persistă unele constrângeri (de exemplu în domeniul autorizării, unde blocajele ar trebui abordate rapid). În plus, identificarea proiectelor de investiții specifice necesită timp.

Punerea în aplicare a MRR a avut loc, de asemenea, în contextul mai multor crize. Războiul de agresiune neprovocat al Rusiei împotriva Ucrainei și criza energetică ce a urmat, inflația ridicată, blocajele din lanțul de aprovizionare și unele dezastre legate de climă au compromis sau au întârziat punerea în aplicare a măsurilor din cadrul MRR. Adăugarea capitolelor privind REPowerEU la majoritatea planurilor de redresare și reziliență în a doua jumătate a anului 2023, împreună cu cererile de împrumuturi suplimentare din MRR, a oferit fonduri suplimentare pentru noi măsuri prioritare, dar a mobilizat, de asemenea, o capacitate administrativă semnificativă în statele membre și a deviat temporar eforturile de la punerea în aplicare. Deși punerea în aplicare s-a accelerat semnificativ în prima jumătate a anului 2024 ⁽¹³⁾, ceea ce a contribuit la recuperarea întârzierilor în ceea ce privește plățile, quantumul finanțării de plătit până la sfârșitul anului 2026 rămâne substanțial.

Este posibil ca sarcina administrativă să fi afectat, de asemenea, viteza punerii în aplicare a MRR. În evaluarea la jumătatea perioadei a MRR, statele membre au considerat că deciziile de punere în aplicare ale Consiliului erau prea detaliate. Caracterul obligatoriu al fiecărui element al deciziilor respective, inclusiv al celor din cadrul descrierii măsurilor, a fost consolidat printr-o interpretare literală de către Curtea de Conturi Europeană. În opinia unor state membre, acest lucru a condus la o sarcină administrativă mai mare decât se preconizase pentru punerea în aplicare a mecanismului și la întârzieri legate de punerea în aplicare.

Întârzierile legate de punerea în aplicare se reflectă în recenta încetinire a plăților. În pofida îmbunătățirilor înregistrate între a doua jumătate a anului 2023 și anul 2024, în prima jumătate a anului 2025 s-a observat o încetinire semnificativă a plăților. În timp ce în a doua jumătate a anului 2024 au fost plătite 66 de miliarde EUR, în primele cinci luni ale anului 2025 au fost plătite doar 9,5 miliarde EUR, într-un moment în care ar fi fost necesară o accelerare suplimentară, având în vedere apropierea rapidă a termenelor din 2026.

Pentru a pune în aplicare pe deplin MRR și pentru a profita de beneficiile acestuia, este necesară o accelerare semnificativă a punerii în aplicare de către statele membre. Ritmul actual de punere în aplicare nu este suficient pentru a asigura finalizarea tuturor jaloanelor și țințelor până în august 2026 și plata integrală a alocării din MRR până la încheierea mecanismului, în 2026.

2.2. Întârzierile legate de punerea în aplicare generează costuri pentru Uniunea Europeană

Din cauza întârzierilor, punerea în aplicare este și mai concentrată la sfârșitul perioadei, antrenând costuri financiare pentru bugetul UE. Având în vedere finanțarea importantă necesară pentru ultimul an de punere în aplicare, Comisia trebuie să își planifice operațiunile de împrumut de pe piețele de capital cu mult timp înainte. Acest lucru este deosebit de relevant pentru împrumuturile contractate pentru MRR, având în vedere volumul semnificativ al programului și termenul de plată situat la sfârșitul anului 2026. De la lansarea mecanismului, Comisia a împrumutat fonduri pentru MRR pe baza calendarului

⁽¹³⁾ [Raport anual](#) privind punerea în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență, 2024.

preconizat al cererilor de plată ale statelor membre pentru o perioadă de 6-12 luni și a reușit să deblocheze fonduri în favoarea acestora imediat după autorizarea plăților. Cu toate acestea, cererile de plată au fost prezentate și finalizate frecvent cu întârzieri în comparație cu calendarul planificat, în special atunci când statele membre au prezentat simultan revizuirii specifice ale planurilor lor de redresare și reziliență.

În prima jumătate a anului 2025 s-au înregistrat două evoluții care îngreunează exercițiul de gestionare a lichidităților. În primul rând, astfel cum s-a menționat mai sus, plățile au scăzut cu mult sub sumele preconizate pe baza indicațiilor statelor membre, ceea ce a dus la o acumulare neașteptată a unor solduri mari de către UE pentru o perioadă prelungită de timp. În al doilea rând, modificările mediului ratei dobânzii înseamnă că soldurile de numerar încep să genereze costuri nete de lichiditate pentru bugetul UE și pentru beneficiarii împrumuturilor, în pofida gestionării active a lichidităților de către Comisie, în așteptarea aprobării plăților. Având în vedere concentrarea plăților preconizate în etapa finală a MRR, Comisia va continua să utilizeze toate oportunitățile de finanțare pentru a se asigura că poate continua să efectueze plățile necesare.

2.3. Planificarea încheierii MRR

MRR face obiectul unor termene stricte de punere în aplicare, în conformitate cu caracterul său de instrument de sprijin temporar instituit ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19. Ca instrument specific conceput pentru a aborda efectele și consecințele negative ale crizei provocate de pandemia de COVID-19 în Uniune, sprijinit de mijloacele suplimentare extraordinare și temporare prevăzute în Decizia privind resursele proprii ⁽¹⁴⁾, MRR a fost creat cu termene foarte stricte care sunt prevăzute în Regulamentul privind EURI ⁽¹⁵⁾, în Regulamentul privind MRR ⁽¹⁶⁾ și în Decizia privind resursele proprii, termene de la care nu se poate deroga.

Statele membre mai au 454 de zile pentru a realiza reformele și investițiile incluse în planurile lor de redresare și reziliență. Regulamentul privind MRR și deciziile de punere în aplicare adoptate de Consiliu prevăd că toate jaloanele și țintele pentru punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor trebuie finalizate până la 31 august 2026 ⁽¹⁷⁾. În conformitate cu dispozițiile menționate, nicio acțiune întreprinsă după 31 august 2026 pentru a atinge jaloanele și țintele nu poate fi luată în considerare la evaluarea cererilor de plată. Acest lucru se aplică, de asemenea, acțiunilor întreprinse pentru a asigura îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor care fac obiectul deciziilor de suspendare adoptate înainte de 31 august 2026 și împiedică inițierea de noi proceduri de suspendare după această dată. În plus, acest lucru înseamnă că nu există posibilitatea de a adopta modificări ale planurilor de redresare și reziliență după 31 august 2026. Toate

⁽¹⁴⁾ Decizia (UE, Euratom) 2020/2053 a Consiliului din 14 decembrie 2020 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene și de abrogare a Deciziei 2014/335/UE, Euratom, JO L 424, 15.12.2020, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj>.

⁽¹⁵⁾ Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19, JO L 433I, 22/12/2020, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj>.

⁽¹⁶⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, JO L 57, 18.2.2021, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>.

⁽¹⁷⁾ Articolele 18 și 20 din Regulamentul privind MRR și articolul 2 alineatul (4) din respectivele decizii de punere în aplicare ale Consiliului.

cererile de plată, inclusiv declarațiile de gestiune, rezumatele auditurilor efectuate ⁽¹⁸⁾ și toate dovezile necesare pentru evaluarea acestora, trebuie prezentate până la 30 septembrie 2026 ⁽¹⁹⁾. Comisia va evalua apoi îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țințelor incluse în ultimele cereri de plată, în conformitate cu cadrul de evaluare a jaloanelor și a țințelor în temeiul Regulamentului privind MRR, publicat la 21 februarie 2023 ⁽²⁰⁾. Toate plățile trebuie efectuate până la 31 decembrie 2026 ⁽²¹⁾.

Figura 3: Calendarul încheierii MRR

3. ORIENTĂRI PENTRU STATELE MEMBRE ÎN PERSPECTIVA ANULUI 2026

Având întârzierile în privința punerii în aplicare și apropierea termenelor din 2026 stabilite pentru MRR, prezenta secțiune le oferă statelor membre orientări în ceea ce privește modalitățile de raționalizare suplimentară a planurilor lor de redresare și reziliență, opțiunile care trebuie luate în considerare la revizuirea acestora și modalitățile de planificare în avans pentru depunerea ultimelor cereri de plată în 2026 ⁽²²⁾.

Toate planurile de redresare și reziliență revizuite trebuie să continue să respecte toate criteriile de evaluare prevăzute în Regulamentul privind MRR. Scopul este de a garanta că planurile continuă să răspundă nevoilor specifice ale statelor membre, că tranziției verzi și celei digitale le sunt alocate cel puțin fondurile impuse în temeiul Regulamentului privind MRR, că se respectă principiul de a nu aduce prejudicii semnificative și că interesele financiare ale Uniunii sunt protejate. În acest context, statele membre ar trebui, de

⁽¹⁸⁾ În conformitate cu articolul 22 litera (c) din Regulamentul privind MRR.

⁽¹⁹⁾ Articolul 6 din acordurile de finanțare a MRR și articolul 7 din acordurile de împrumut din cadrul MRR.

⁽²⁰⁾ Anexa I la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu intitulată „Mecanismul de redresare și reziliență: situația după doi ani. Un instrument unic aflat în centrul transformării verzi și digitale a UE”, COM(2023) 99 final, 21 februarie 2023.

⁽²¹⁾ Articolul 24 din Regulamentul privind MRR; a se vedea, de asemenea, articolul 3 alineatul (9) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19, precum și excepțiile menționate în acesta.

⁽²²⁾ Orientările din această secțiune vor fi completate cu orientări tehnice suplimentare pentru statele membre cu privire la încheierea MRR. În pregătirea finalizării MRR, Comisia va oferi orientări detaliate cu privire la toate aspectele operaționale legate de încheierea mecanismului, inclusiv lichidarea prefinanțării, raportarea și protecția intereselor financiare ale Uniunii.

asemenea, să examineze stadiul punerii în aplicare a proiectelor lor cu un coeficient climatic pozitiv și să se asigure că raportarea către Comisie este la zi ⁽²³⁾.

3.1. Raționalizarea planurilor de redresare și reziliență

Statele membre ar trebui să își revizuiască în mod exhaustiv planurile de redresare și reziliență cât mai curând, pentru a se asigura că toate jaloanele și țintele pot fi atinse până la termenul de 31 august 2026. Numai măsurile în privința cărora există certitudinea că vor fi puse în aplicare integral până la acest termen ar trebui să rămână în planuri. Măsurile pentru care acest lucru nu poate fi garantat ar trebui eliminate, pentru a se evita dezangajarea unor sume mari din fondurile MRR. Ar trebui să se acorde prioritate asigurării alocării granturilor. Pentru a lăsa suficient timp pentru atingerea tuturor jaloanelor și țintelor și pentru evaluarea tuturor cererilor de plată, Comisia îndeamnă statele membre să efectueze revizuirile planurilor cât mai curând posibil și, în orice caz, până la sfârșitul anului 2025. Neefectuarea unor astfel de revizuii va conduce la riscuri sporite ca măsurile din cadrul MRR să nu fie puse în aplicare și, prin urmare, ca fondurile alocate în temeiul MRR să fie dezangajate.

Aceste ultime revizuii ale planurilor ar trebui, de asemenea, să fie utilizate pentru a reexamina formularea măsurilor, a jaloanelor și a țintelor, în scopul de a se asigura că acestea se concentrează numai asupra elementelor esențiale. Obiectivul ar trebui să fie acela de a facilita punerea în aplicare și evaluarea punerii în aplicare a planurilor de redresare și reziliență și de a reduce sarcina administrativă, menținându-se în același timp nivelul de ambiție al planurilor și respectându-se în continuare cerințele Regulamentului privind MRR. În primul rând, în urma solicitărilor statelor membre, Comisia va propune Consiliului să elimine din deciziile de punere în aplicare ale Consiliului orice formulări ambigue sau neclare sau orice specificație care depășește cerințele necesare pentru a demonstra îndeplinirea unei măsuri. În al doilea rând, statele membre ar trebui să reexamineze oportunitatea includerii în planurile lor de redresare și reziliență a unor reforme minore care nu contribuie la abordarea recomandărilor specifice fiecărei țări. În al treilea rând, având în vedere termenul care se apropie rapid pentru finalizarea măsurilor, statele membre ar trebui să elimine, după caz, jaloanele și țintele intermediare pentru a se concentra asupra realizărilor finale. În al patrulea rând, atunci când este posibil, statele membre sunt încurajate să își modifice planurile astfel încât să includă toate jaloanele și țintele deja atinse în cererile de plată din 2025, pentru a reduce dimensiunea cererilor de plată din 2026. Atunci când își raționalizează planurile de redresare și reziliență, statele membre ar trebui să se asigure că toate criteriile de evaluare prevăzute de MRR continuă să fie îndeplinite, inclusiv că planurile continuă să abordeze toate recomandările specifice relevante specifice fiecărei țări sau o parte semnificativă a acestora, să aloce fonduri suficiente pentru tranziția verde și cea digitală, să respecte principiul de a nu aduce prejudicii semnificative și să asigure protecția intereselor financiare ale Uniunii, astfel cum se reflectă, după caz, în jaloanele legate de audit și control. Ar trebui menținut nivelul de ambiție al reformelor privind statul de drept. Comisia va colabora cu statele membre pentru a contribui la acest proces de raționalizare, în vederea asigurării egalității de tratament și a coerenței între planuri. Comisia va discuta cu statele membre la nivel bilateral și multilateral, va oferi exemple concrete privind modul de raționalizare și simplificare și va discuta dacă statele membre pot avea în vedere alte opțiuni decât cele menționate mai jos,

⁽²³⁾ Raportarea cu privire la punerea în aplicare a acestor măsuri a rămas în urmă. Întrucât, pentru emiterea de obligațiuni verzi NextGenerationEU, Comisia se bazează pe datele privind cheltuielile verzi raportate de statele membre, statele membre ar trebui să raporteze rapid cu privire la cheltuielile relevante suportate și să asigure raportarea în timp util în viitor.

pentru a contribui în special la proiecte bine identificate care deserveșc priorități digitale, cum ar fi inteligența artificială (gigafabrici, fabrici de IA) sau producția de cabluri și cipuri, precum și la prioritățile în materie de cercetare și inovare.

3.2. Opțiuni posibile privind modificarea planurilor de redresare și reziliență

Atunci când modifică planurile de redresare și reziliență, statele membre sunt încurajate să exploreze toate opțiunile disponibile pentru a menține alocarea lor din cadrul planurilor de redresare și reziliență, în special în ceea ce privește componenta de sprijin nerambursabil, asigurându-se, în același timp, că reformele și investițiile sprijinite continuă să asigure un nivel ridicat de performanță, în conformitate cu prioritățile UE. Ar trebui să fie ușor de demonstrat că noile investiții respectă cerințele legale relevante. În acest scop, pot fi luate în considerare următoarele opțiuni:

- **Extinderea măsurilor existente**

Statele membre ar trebui să ia în considerare posibilitatea de a extinde măsurile a căror punere în aplicare evoluează bine, pe baza unei cereri dovedite sau probabile. Aceasta ar putea include investiții pentru care rezultatele ar putea fi majorate sau măsuri ale căror rezultate s-au demonstrat deja a fi mai bune decât se prevedea.

- **Reducerea planurilor în cazul cărora cererile depășesc cuantumul disponibil sau reducerea pachetului de împrumut**

În cazul în care costurile totale estimate ale planului de redresare și reziliență sunt mai mari decât alocarea financiară, măsurile finanțate prin sprijin nerambursabil din MRR care nu mai pot fi puse în aplicare pot fi eliminate fără a fi înlocuite, pentru valoarea care depășește cuantumul disponibil. În acest caz, sprijinul nerambursabil total acordat în cadrul MRR va rămâne neafectat.

Pentru statele membre care primesc sprijin sub formă de împrumut în cadrul MRR, dacă trebuie eliminate proiecte finanțate prin granturi, măsurile finanțate prin împrumuturi pot fi transferate în compartimentul de sprijin nerambursabil. Acest lucru ar permite protejarea cuantumului grantului, reducând în același timp o parte din sprijinul sub formă de împrumut, cu excepția cazului în care este compensat prin măsuri noi sau extinse finanțate prin împrumuturi.

De asemenea, multe investiții din cadrul MRR finanțate prin împrumuturi sunt bazate pe cerere și este posibil ca cererea să fie mai scăzută decât se preconizase inițial. Prin urmare, aceste măsuri pot fi reduse pentru a corespunde cererii efective și pentru a acoperi numai cuantumul necesar al împrumutului.

- **Subîmpărțirea proiectelor MRR în vederea continuării acestora cu fonduri naționale sau cu alte fonduri ale UE**

Proiectele care nu mai pot fi realizate până în august 2026 pot fi reduse astfel încât să se păstreze doar elementele care urmează să fie finanțate în cadrul MRR și pot fi puse în aplicare în acest interval de timp. Partea care continuă să fie finanțată din MRR ar trebui să constituie o investiție de sine stătătoare în cadrul planului de redresare și reziliență. Aceasta înseamnă că elementele „păstrate” nu ar trebui să se limiteze la etape intermediare, cum ar fi lansarea unei proceduri de ofertare. Restul proiectului ar putea fi apoi pus în aplicare cu fonduri naționale sau, dacă este eligibil, cu alte fonduri ale UE, pe o perioadă mai lungă de timp. Recenta evaluare la jumătatea perioadei a politicii de coeziune

încurajează, de asemenea, statele membre să identifice astfel de proiecte din cadrul MRR înainte de modificările programelor politicii de coeziune ⁽²⁴⁾.

- **Instrumente financiare și scheme de granturi**

MRR poate sprijini instituirea unui instrument gestionat în mod independent pentru a stimula investițiile private. În cadrul acestor investiții, jaloanele din planul de redresare și reziliență ar urma să acopere (i) transferul de fonduri către partenerul de implementare la semnarea unui acord de implementare și (ii) semnarea de contracte cu beneficiarii finali pentru utilizarea tuturor fondurilor transferate. Pentru a introduce un astfel de instrument financiar sau sistem de granturi, statele membre ar trebui să identifice disfuncționalitatea pieței pe care încearcă să o abordeze și cererea aferentă de pe piață, să se asigure că deciziile de atribuire ale partenerului de implementare sunt independente de guvern și că gestiunea financiară este separată de statul membru, precum și să examineze capacitatea operațională a partenerului de implementare de a implementa un astfel de instrument.

- **Transferuri către InvestEU**

Statele membre pot transfera către compartimentul pentru statele membre al InvestEU o sumă de până la 4 % din alocarea lor totală din MRR, precum și o sumă suplimentară de 6 % pentru măsurile care contribuie la obiectivele platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP). Jalonul final în cadrul planului de redresare și reziliență ar fi reprezentat de aprobarea tuturor operațiunilor de investiții de către Comitetul pentru investiții al InvestEU până la 31 august 2026. Având în vedere diferitele etape ale procesului, statele membre care doresc să transfere fonduri din MRR către InvestEU trebuie să prezinte planul de redresare și reziliență revizuit cât mai curând posibil.

- **Injectii de capital în băncile sau instituțiile naționale de promovare**

MRR poate sprijini injectiile de capital în băncile sau instituțiile naționale de promovare (sau filialele acestora), în special în favoarea unor proiecte conforme cu prioritățile strategice ale UE, în măsura în care acestea răspund nevoilor identificate ale pieței și cu condiția ca banca sau instituția națională de promovare să aibă capacitatea de a-și extinde activitatea și ca politica sa de investiții să fie aliniată la obiectivele de politică ale MRR. Jaloanele specifice pentru o astfel de injecție de capital ar fi: (i) subscrierea întregului capital vărsat suplimentar de către statul membru; (ii) adoptarea unei politici de investiții revizuite a băncii sau instituției naționale de promovare care să indice modul în care va fi utilizat capitalul propriu majorat și (iii) dacă este necesar, intrarea în vigoare a tuturor modificărilor necesare ale cadrului de guvernare, precum și ale cadrului de audit și control al instituției. O astfel de injecție de capital poate implica extinderea mandatului NPBI la activități aliniate la obiectivele MRR și la prioritățile UE, cum ar fi decarbonizarea industrială, tranziția energetică, locuințele la prețuri accesibile, accesul la capital sau securitatea și apărarea.

- **Contribuții la Programul privind industria europeană de apărare (EDIP)**

MRR ar putea sprijini contribuțiile naționale voluntare la viitorul program privind industria europeană de apărare. În acest caz, contribuția la EDIP ar fi considerată o investiție în cadrul MRR. Ulterior, în cadrul EDIP ar urma să fie selectate și sprijinite proiecte specifice în beneficiul statului membru în cauză, iar punerea în aplicare ar avea loc pe parcursul unui

⁽²⁴⁾ A se vedea [Comunicarea din 2025 privind evaluarea intermediară a politicii de coeziune](#).

orizont de timp mai lung. Măsura din cadrul MRR ar include un jalon privind semnarea unui acord de contribuție și transferul de fonduri către EDIP și ar clarifica ce tip de activități ar urma să fie finanțate în cadrul EDIP. Pentru ca această opțiune să funcționeze, o dispoziție din Regulamentul privind EDIP va trebui să asigure faptul că contribuțiile voluntare finanțate din MRR sunt utilizate în beneficiul statului membru în cauză. Comisia invită colegiitorii să introducă o astfel de dispoziție în Regulamentul privind EDIP în cursul trilogurilor.

- **Contribuții la programele UE de comunicații prin satelit**

MRR poate sprijini contribuțiile statelor membre la dezvoltarea componentelor Programului spațial al Uniunii sau ale Programului Uniunii privind conectivitatea securizată⁽²⁵⁾. Astfel de contribuții ar fi considerate investiții în cadrul MRR. Programul spațial al Uniunii și Programul Uniunii privind conectivitatea securizată consolidează autonomia strategică, autonomia tehnologică și reziliența Uniunii și contribuie la securitate și la apărare. Programul Uniunii privind conectivitatea securizată urmărește, de asemenea, să asigure o conectivitate guvernamentală prin satelit fiabilă, securizată și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Aceste programe stau la baza proiectelor satelitare securizate ale UE, precum Galileo (navigație prin satelit), GOVSATCOM sau IRIS² (comunicații prin satelit). În temeiul MRR, statele membre pot aduce contribuții voluntare la astfel de programe, dacă acordul de contribuție dintre Comisie și statul membru garantează că contribuția statului membru va fi utilizată în cadrul acestor programe în beneficiul statului membru în cauză. Măsura din cadrul MRR ar urma să includă un jalon privind semnarea unui acord de contribuție și transferul de fonduri către programul în cauză.

3.3. Pregătirea pentru cererile de plată din 2026

2026 va fi un an crucial pentru plăți, cu termene scurte și un impact substanțial asupra resurselor, atât pentru statele membre, cât și pentru Comisie. Întrucât termenul de depunere a ultimei cereri de plată este 30 septembrie 2026, cu plata până la 31 decembrie 2026, perioada de evaluare va fi extrem de scurtă. Având în vedere acest lucru, precum și numărul probabil ridicat de jaloane și ținte care vor trebui evaluate, va fi esențial să se asigure un proces de evaluare eficace și fluid.

Statele membre sunt invitate să planifice în avans și să se asigure că dovezile sunt solide și sunt furnizate în timp util, pentru a limita problemele care pot apărea în cursul evaluării. Adoptarea deciziilor de plată în termenul stabilit va fi posibilă numai dacă statele membre depun cereri de plată suficient de complete. Nefurnizarea dovezilor privind îndeplinirea tuturor cerințelor legate de jaloane și ținte va duce în mod inevitabil la dezangajări de fonduri. Toate dovezile necesare pentru a demonstra îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țăintelor care fac parte din ultima cerere de plată vor trebui furnizate până la 30 septembrie 2026, deoarece va exista foarte puțin timp pentru comunicare între serviciile Comisiei și autoritățile statelor membre în cursul perioadei de evaluare a ultimelor cereri de plată. În acest context, dovezile ar trebui comunicate în mod informal serviciilor Comisiei de îndată ce sunt disponibile, chiar înainte de depunerea oficială a cererilor de plată. Această recomandare este deosebit de relevantă în cazul jaloanelor și al țăintelor care sunt evaluate prin eșantionare, unde experiența a demonstrat

⁽²⁵⁾ Regulamentul (UE) 2023/588 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2023 de instituire a Programului Uniunii privind conectivitatea securizată pentru perioada 2023-2027.

că sunt necesare mai multe comunicări între statul membru și Comisie pentru a stabili îndeplinirea satisfăcătoare.

Statele membre și Comisia ar trebui, de asemenea, să se asigure că sunt alocate resurse suficiente pentru prelucrarea ultimelor cereri de plată depuse. În majoritatea statelor membre, numărul de jaloane și ținte care urmează să fie prelucrate în 2026 va fi considerabil mai mare decât în orice an precedent. Având în vedere aceste circumstanțe excepționale, serviciile Comisiei responsabile de MRR și de Instrumentul de sprijin tehnic (IST) își unesc forțele pentru a se asigura că sunt disponibile resurse suficiente pentru prelucrarea ultimelor cereri de plată din cadrul MRR. Statele membre sunt încurajate să își ajusteze resursele în funcție de necesități și de posibilități, pentru a se asigura că dispun de capacitatea administrativă necesară pentru a pregăti terenul în vederea punerii în aplicare cu succes a planurilor lor de redresare și reziliență, cu respectarea termenelor legale. Comisia va continua să sprijine îndeaproape statele membre în toate etapele de punere în aplicare a planurilor lor de redresare și reziliență și de depunere a cererilor de plată relevante.

4. CONCLUZIE

Prin MRR, UE a făcut un pas eficace și fără precedent pentru a consolida în mod colectiv redresarea, reziliența și competitivitatea economiei și societății sale în urma pandemiei de COVID-19. Confruntată cu una dintre cele mai grave crize din istoria sa, UE s-a redresat rapid, investind într-un viitor mai durabil și mai prosper pentru cetățenii și întreprinderile sale. În ultimii patru ani s-au obținut rezultate importante, în pofida războiului care a izbucnit pe continentul european și a unor șocuri energetice și comerciale neașteptate. Statele membre au pus în aplicare reforme structurale ambițioase care vizează sistemele de justiție și de pensii, precum și piețele forței de muncă, achizițiile publice și multe alte sectoare. Datorită investițiilor sprijinite de MRR, aprovizionarea cu energie a UE este mai ecologică și mai sigură, rețeaua de transport public este mai solidă și mai eficace, cetățenii beneficiază de servicii și infrastructuri publice mai bune, întreprinderile sunt mai digitalizate și mai competitive și beneficiază de o forță de muncă mai calificată.

În vederea valorificării pe deplin a potențialului MRR, este necesar în prezent să se depună toate eforturile pentru a accelera punerea în aplicare și pentru a asigura plata integrală a tuturor resurselor angajate. Toate statele membre sunt încurajate să se angajeze într-o revizuire sistematică a planurilor lor de redresare și reziliență pentru a le raționaliza și a le simplifica, asigurându-se, în același timp, că respectă în continuare toate criteriile de evaluare prevăzute în Regulamentul privind MRR. Pe măsură ce punerea în aplicare se accelerează, obiectivul echității între generații rămâne în centrul NextGenerationEU.

De la început, MRR a fost instituit ca instrument temporar care se va încheia în 2026. Întrucât sfârșitul instrumentului se apropie, Comisia este pregătită să colaboreze cu statele membre pentru a asigura o finalizare fără probleme și reușită. Rămân 454 de zile pentru punerea în aplicare, așadar trebuie acționat pentru a obține rezultate.